

Работен лист за учители: Дефиниране на изследователски въпрос

Целева група	14 - 18 години
Междупредметни връзки	История, гражданско образование, етика, философия, езикови дисциплини, медийна грамотност, фотография
Продължителност	2 часа
Технология / материали	● Смартфони, таблети или компютри за правене на снимки и търсене на материали онлайн ● Достъп до Интернет
Цели	Тази дейност приканва учениците да открият/дефинират изследователски въпрос, който би бил отправна точка за техния индивидуален изследователски проект. Целта е да се предоставят на учениците инструменти, които помагат за активиране на тяхното любопитство и въображение, които ги насърчават да гледат към света, да изследват глобалните предизвикателства и да ги свързват с техните собствени предизвикателства, ценности, предразположения. Умения, които тази дейност има за цел да подобри в областта на критичното мислене, креативността и сътрудничеството: - Любопитство; - Въображение; - Самостоятелно учене; - Увереност в правенето на собствен избор; - Проучване на проблем с помощта на различни източници и видове информация; - Представяне на собствените гледни точки пред другите по креативни начини;
Подготовка	Преди да започнете, ● прочетете документа, в който се представя подходът; ● Внимателно проучете описанието на дейността, проверете предоставените връзки, адаптирайте към нуждите на вашите ученици, ако е необходимо.

Работен лист - Дефиниране на изследователски въпрос

Стъпка 1: Направете снимка на стена - преди дейността

Изследвайте вашата среда и направете снимка на коя да е **стена**, която ви се струва интересна.

(Тук и по-нататък със син цвят - бележки към учителите.) Дайте тази задача ден или няколко дни преди дейността.

Стъпка 2: Обсъждане на снимки на стена по двойки -15 мин.

Работете по двойки. Обсъдете снимките, които сте направили. Говорете за това какво виждате в изображението на партньора си, какво ви казва и какви въпроси повдига? По същия начин разкажете на партньора си за вашата снимка. (10 минути)

След това в разстояние на пет минути, напишете текст за снимката, която сте направили, размишлявайки върху следните въпроси (свободно писане):

o Какво казва тази стена за мен?

o Защо избрах да снимам точно тази стена? Какво ме привлече в нея? (5 минути)

Тук и в други стъпки от тази дейност учениците често са поканени да обсъждат в малки групи, да дават и получават обратна връзка. За да подпомогнете развитието на уменията за това, можете да предоставите структура или да предложите начало на изреченията (напр. *Това, което ми беше наистина интересно... или Това, за което бих бил любопитен/любопитна да науча повече...*, или *Това, което ме изненада беше...*, или *Бих искал/искала да проложа...* и т.н.)

Основната идея на свободното писане е да пишеш непрекъснато, спонтанно, без вътрешно редактиране, просто записвайки свободния поток от мисли.

Стъпка 3: Разглеждане на снимки от WordPress - 20 мин.

<https://www.worldpressphoto.org/collection/photocontest/2021>

Разгледайте самостоятелно снимките на WordPress, мислейки за „стените“, пред които нашата общност/общество/светът е изправен днес. Помислете коя от тези „стени“ наистина има значение за вас.

Изберете една снимка.

В тази стъпка започваме да говорим за стените по метафоричен начин. Така че в началото може да обсъдите с учениците какво представлява стената като метафора.

Преди дейността проверете връзката на WPP, актуализирайте, ако е необходимо, решете дали вашата група е достатъчно зряла за излагане на съдържанието на снимките, дали са необходими някои подготвителни дейности или други корекции.

Стъпка 4: Обсъждане на снимки в групи – 30 мин.

Покажете избраната от вас снимка на цялата група и разкажете накратко за темите, които са заснети на снимката. Слушайте внимателно какво показват и казват другите. След като всички представят снимките си, разделете се на групи от по трима по сходни теми.

В групи по трима обсъдете:

- Как разбирате различните стени?
- Защо избрахте тази?
- Какво означава това лично за вас?
- За кого е най-важно - за вас, общността, обществото, света? Защо?

След това в разстояние на пет минути, напишете текст 'Стена, която има значение за мен ...' (свободно писане):

Тази стъпка е за представяне на идеи, даване и получаване на обратна връзка и развиване (оформяне, поставяне под въпрос, разширяване или стесняване и т.н.) на идея по диалогичен начин. Може да е важно да обясните това на учениците и да ги насърчите да дават всичко от себе си, за да приемат вдъхновения, различни гледни точки и въпроси като начин да подобрят своите идеи.

Стъпка 5: Мисловна карта - 35 мин.

Прегледайте бележките от текста от предишната стъпка. Оградете ключови думи или фрази, които са най-важни за вас. Вземете празен лист хартия и в средата му напишете тема или въпрос, който бихте искали да проучите по-нататък. Може да е глобална тема или нещо от ежедневието ви. Нещо, което е свързано с метафората за стена, стена, която бихте искали да прекрачите или напротив да укрепите или може би да направите невидима. (20 мин.)

Няколко души могат да получат време да представят своите мисловни карти на групата. Останалите слушат активно и добавят към бележките си нови идеи или въпроси, споделят своите прозрения и въпроси. (15 мин.)

Ако вашият клас не е запознат с мисловните карти, покажете им примери и обяснете как работи.

Може да е важно всеки да представи своята карта. Имайте предвид, че трябва време - както за презентация, така и за обратна връзка от групата.

Тази стъпка може да се разшири в отделна дейност, ако имате време. Например, учениците могат да съставят своята първа мисловна карта, да я представят един на друг в групи от по трима, да получат обратна връзка и след това да проучат темата си по-задълбочено, да потърсят повече информация в различни източници. Въз основа на това учениците могат да начертаят по-подробна мисловна карта и да я представят на цялата група.

Стъпка 6: Рефлексия - 20 мин.

В своята група дискутирайте:

- Какъв беше вашият опит с изпълнението на тази задача?
- Какво научихте за себе си и другите?
- Какъв беше вашият опит при избора на тема, която има значение за вас?
- Как се работи с мисловната карта?
- Изслушването на другите промени ли вашите мнения или избори, които сте направили?

В зависимост от големината на групата, коригирайте процеса на размисъл. Учениците могат да започнат с размисъл индивидуално (чрез свободно писане или рисуване), след това в по-малки групи и чак след това да споделят основните прозрения с цялата група.